

Dos apunts sobre la simultaneïtat

1.

No tinc prou món per afirmar-ho amb rotunditat, però intueixo que Catalunya deu ser l'únic racó de món on alguns diaris es publiquen *alhora* en dues llengües. No parlo de les dobles edicions, com les d'*El Periódico* (que tampoc deuen ser gens freqüents) sinó d'aquells mitjans que intenten «reflectir-la-realitat-social» amb el peculiar mètode de combinar notícies en català i en castellà, indistintament. Tenint en compte que cada llengua està allotjada en una banda diferent del cervell, la pràctica em sembla poc menys que manicomial i adreçada al foment de l'esquizofrènia, lingüística com a mínim.

A més, sota d'aquesta bonhomiosa intenció d'agradar tothom, s'acaba no acontentant ningú. Si jo no entengués un borrall de català em *mosquejaria* molt ser lector d'un diari que insisteix en publicar part del seu contingut en una llengua abrupta que desconec. I, com a lector en català, desconfio d'un mitjà que ni tan sols pot prendre una decisió en un aspecte formal com la llengua. I no em trec de sobre la sensació que les notícies en català (sempre en minoria) són una almoïna. O, pitjor encara, una via fàcil per justificar subvencions.

I a vegades, ni tan sols això. El català és una mena de polsim purpurina que dóna un aire localista molt convincent i familiar, una aclucada d'ulls a la tribu: «Ei, que també som catalans, eh?». Em ve al cap el cas del portentós gratuït *Què!* I com llueix amb orgull un accent obert a la capçalera. Ai las! Capçalera en català per a un diari on la presència del català és ben migrada: només una de les 24 pàgines que vaig analitzar per a una columna meua a la web era íntegrament en català. També hi havia quatre escriptorials més a la pàgina d'opinió. Amb prou feines s'ar-

Desconfio dels mitjans que simultaniegen català i castellà. No em trec de sobre la sensació que les notícies en català (sempre en minoria) són una almoïna. O, pitjor encara, una via fàcil per justificar subvencions.

ribava al 5%, però fot-li candela i posa'm un accent a la capçalera, que la Creu de Sant Jordi és més a prop. (Un altre detall: a les altres 23 pàgines, el nom del diari apareix en la seva versió castellana *Qué!* Suposo que la portada de l'edició barcelonina és específica i això permet posar-hi la nota vernacle. Ara, per a la resta, ni de conya encarregarem planes noves, oi?).

Àlex Gutiérrez

Aquest mercadeig amb la llengua, aquest omplir-se la boca amb el bilingüisme del 95%-5%... A risc de quedar com un ingenu, espero que el Grup Godó sigui sensible a corregir aquest fet, ara que tenen ja un tros de l'*Avui* i semblen interessats en els mitjans en català. O, posats a somniar, una edició en català de *La Vanguardia*...

2.

Encàrrec per al CAC. Havent-hi tanta preocupació sobre una hipotètica espanyolització dels mitjans de la Corporació, que apunta sobretot a TV3, fóra bo d'encarregar-los un estudi que determini realment quina presència té el castellà a la televisió pública, i comparar-la amb la d'anys anteriors.

Ho dic perquè les nocions poden ser traïdores, la

És clar que és mentida presentar la realitat del país com a monolingüe, però és que la Corporació no té com a missió primera aixecar una crònica fidel, sinó popularitzar massivament una llengua, una cultura.

memòria sempre és curta, i no veig altra manera d'arribar a una conclusió no influïda per interessos partidistes que estudiar de veres si es produeix aquest fet o no.

Ara bé, ja avanço que, diguin-me taliban, joestic per la supressió total (en la mesura d'allò raonable) del castellà a TV3. Si tenim una Corporació pública és precisament atès la seva potent eina de normalització lingüística, perquè el dial televisiu està quallat d'oferta en castellà. I és clar que és mentida presentar la realitat del país com a monolingüe, però és que la CCRTV no té com a missió primera aixecar una crònica fidel, sinó popularitzar massivament una llengua, una cultura. A més, algú fiscalitza a les televisions estatals per presentar una realitat on les llengües catalana, basca i gallega són *rara avis*?

És perfectament comprensible que en una sèrie de ficció es faci servir una llengua que s'entendrà del Cabo de Gata al de Finisterre, com cantava l'inefable Pepe da Rosa. Ja em sembla bé, però sempre que convinguem que es tracta d'una convenció: l'Estat no s'acaba a Madrid i de llengües a la pell de brau se'n senten moltes. Doncs de la mateixa manera que una televisió de nivell estatal aplica aquest criteri per complir la funció d'arribar a tothom, TV3 pot també apel·lar a la seva funció primera i mantenir el foment del català com a principal raó de ser.

Àlex Gutiérrez
és director de la
revista Comunicació21